

HERMAN FINKERS

SAINT GEORGE MASS

Missa in honorem Sancti Georgii
Sint Jorismis 2.2

De Sint Joris Mis heb ik geschreven ter gelegenheid van onze huwelijksinzegening in de Georgius(=Joris/Sjors) kerk in Almelo. Geschreven dus voor familie, bekenden, mijn bruid Hetty, mijzelf en natuurlijk Onze Lieve Heer en Zijn Moeder. De uitvoering was in handen van Het Vocaal Ensemble Exicon, met mijn oud-pianoleraar Hans Ponten aan het orgel.

De mis is naar Sint Joris vernoemd om verschillende redenen. Ten eerste klonk de mis voor het eerst in de Almelse Georgiuskerk, Joris is de patroonheilige van mijn geboortestad Almelo en mijn eerste grote act waar ik mee optrad heette 'Sint Joris en zijn verkering'.

Die 15e juni was er nog geen Credo. Toen echter de KRO te kennen gaf de mis te willen opnemen en uitzenden heb ik er een Credo bijgeschreven en bewerkte Maarten Jense de orgelpartij voor ensemble. T.a.v. de zangpartijen heeft hij mij nog wat belangrijke voorstellen tot verandering gedaan. Een aantal van zijn voorstellen heb ik dankbaar aanvaard en overgenomen.

Sinds die KRO-uitzending wordt de mis tot mijn grote plezier een paar keer per jaar wel ergens in het land uitgevoerd.

Gaandeweg groeide bij mij de behoefte de mis te herschrijven en te verfijnen. Toen het Consensus Vocalis en het Valerius Ensemble het plan opvatten twee jaar met de Jorismis langs de Nederlandse podia te trekken heb ik die gelegenheid aangegrepen daadwerkelijk met dat herschrijven te beginnen. En zo ontstond, na een paar tussenversies, de Sint Jorismis 2.2. Oftewel the Saint George Mass. In een bezetting voor strijkkwintet, hobo, harp, klavecimbel en koor.

Bij de Sint Joris Mis heb ik gebruik gemaakt van de Latijnse tekst en niet van de Nederlandse. Ik weet dat ik met de volgende uitspraak niet aansluit bij de huidige tijdgeest, maar ik denk dat de mystieke en religieuze betekenis van het Latijn sterk wordt onderschat. Taal is per definitie een vermindering van de werkelijkheid. Taal omschrijft iets maar 'omschrijven' is nog niet hetzelfde als 'tot de kern geraken'. Het Woord van God is uiteindelijk onbeschrijfelijk. Het bewust gebruiken van een dode taal als het Latijn herinnert ons aan die onvolledigheid van taal. 'Et incarnatus est' is meer dan alleen maar de mededeling dat Hij vlees is geworden. Het Latijn zegt als het ware: 'Wees voorzichtig met deze mededeling; het is maar taal, het gaat uiteindelijk om iets dat ons bevattingvermogen te boven gaat'.

Tijdens het schrijven aan deze mis is me weer opgevallen dat het Latijn je tot voorbij de woorden kan brengen wanneer je je erg lang op een en dezelfde tekst concentreert. Het op muziek zetten van deze nog van voor de middeleeuwen stammende teksten, waarbij je soms maanden zit te puzzelen op een zinnetje als Qui propter nos homines of Passus et sepultus est, is voor mij dan ook meer geweest dan alleen een muzikale ervaring.

Hoewel het er in de praktijk niet altijd van afstraalt heeft het ritueel van een mis een enorme dramatiek waar ik niet op uitgekeken raak. Ik ervaar in een Latijnse Hoogmis een groot plezier en mijn Sint Joris Mis is dan ook bepaald geen sjagrijnige mis. Het Credo bv, dat vaak op plechtstatige muziek wordt gezet, klinkt hier goedgehumt met een huppelende 5-kwartsmaat.

En, om als schoenmaker niet geheel mijn leest te verlaten, heb ik me genoodzaakt gevoeld in de mis één klein muzikaal schrapje te verwerken. Dat zal voldoende zijn.